

РЕШЕНИЕ

№ 94

гр. Варна, 26.02.2024 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

ОКРЪЖЕН СЪД – ВАРНА в публично заседание на пети февруари през две хиляди двадесет и четвърта година в следния състав:

Председател: Ралица Ц. Райкова

при участието на секретаря Елена Ян. Петрова
като разгледа докладваното от Ралица Ц. Райкова Търговско дело № 20213100900691 по описа за 2021 година

за да се произнесе взе предвид следното:

Производството е образувано по искова молба, подадена от Държавно предприятие „Пристанищна Инфраструктура“, ЕИК 130316140, седалище и адрес на управление: гр. София, ул. „Шипченски проход“ 69, представлявано от генералния директор – Д.Г.Я., действащ чрез директора на клон ТП „Пристанище – Варна“ – Д.Р.Н., **срещу** „Ника Форчън Шипинг“ С.А. /Nika Fortune Shipping S.A./, рег. в Република Панама, рег.№155621619, със седалище и адрес на управление в Република Панама, гр.Панама, Глоубъл плаза тауър, Кале 50, етаж 20, ап.Д и ап.Е, представлявано от А.Д., с която са предявени обективно кумулативно съединени **искове с правно основание чл.79 ЗЗД вр. чл.103в ЗМПВППРБ и чл.86 ЗЗД**, да бъде осъден ответникът да заплати на ищеца сумата от **200 232,01лв. /двеста хиляди двеста тридесет и два лева и една стотинка/**, представляващи дължими пристанищни кейови такси за кораба м/к НИКА ФОРЧЪН, собственост на ответника, за периода от 22.02.2019г. до 05.10.2021г., за което е издадена фактура No 2001128549 / 05.10.2021г., ведно със законната лихва върху посочената главница, считано от датата на завеждане на исковата молба в съда / 06.10.2021г./ до окончателното заплащане на задължението.

ИЩЕЦЪТ твърди, че на 06.12.2018г. в 02,40 часа моторен кораб „Ника

Форчън" е швартован на пристанище „Варна - Запад". За времето на престой на кораба на пристанището твърди, че се дължат кейови такси по ЗМПВВПРБ. За периода от 06.12.2018г. до 04.01.2019г. била издадена фактура № 2001118474 от 26.12.2018г. за дължими такси в размер общо на 2 814, 44 лева. Във фактурата кейовата такса е изчислена за 30 часа очакван престой на кораба на кей в посоченото пристанище. С оглед на това е издадено дебитно известие с № 2001118818 от 04.01.2019 г. към вече издадената фактура, като е начислена разликата в часовете престой за дължими такси в размер общо на 11 750, 63 лева. Според чл.20 от Тарифата за пристанищни такси, събирани от ДППИ и ЗМПВВПРБ, „таксите по тарифата се заплащат преди отплаването на кораба от пристанището." Часовете престой с точните дати се установяват преди отплаване на кораба от пристанището въз основа на данните, извлечени от платформата VTS VTMS /Vessel Traffk Mansgement end Information System/, поддържана от дирекция Ръководство на корабния трафик- Черно море към ДППИ. Тъй като корабът не бил напуснал пристанището продължавали да се начисляват следващите се кейови такси за часовете продължаващ престой. С оглед на това били издадени фактури както следва: № 2001119060 от 30.01.2019 г. за дължими такси за 648 часа престой в размер общо на 11 281, 23 лева и № 2001119280 от 18.02.2019 г. за 479 часа дължими такси в размер общо на 8 339, 66 лева, като задължението до този момент възлизало на 34 185, 96 лева. Тъй като задължението от 34 185, 96 не било заплатено ищецът завел иск във ВОО срещу ответника, по който било образувано т.д. № 1035/2020г. на ВОО - ТО. Към днешна дата, съгласно наложената обезпечителна мярка „арест", на основание обезпечителна заповед, издадена от ВОО- ТО по ч.т.д. № 987/2020г., корабът бил арестуван и се намирал в Пристанище „Варна-Запад". Предвид това, че корабът продължавал да е на кей в „Пристанище Варна- запад" и към днешна дата, ответното дружество било задължено да заплаща следващите се кейови такси, ищецът издал и последваща фактура за дължимите такси за престоя на кораба за периода от 20.02.2019г. и до 05.10.2021г. такси, а именно - фактура № 2001128549/05.10.2021г. за сумата от 200 232, 01 лева. Сочи, че падежът на процесната фактура е настъпил на 05.10.2021г. – датата на нейното издаване, съгласно чл. 22 от Тарифата за пристанищните такси, събирани от ДППИ, според който дължимите пристанищни такси се заплащат в евро или легова равностойност по

централния курс на БНБ в деня на издаване на фактурата. Сочи, че фактурата е връчена на капитана на кораба на 11.10.2021г. По иска ищецът твърди, че претендира плащане от ответното дружество в качеството му на корабособственик на м/к Ника Форчън, с ИМО №*****, 1861 бр.тона, плаващ под знамето на Палау, по фактура № 2001128549/05.10.2021г. за сумата от 200 232, 01 лева.

В срока по чл. 367 от ГПК, по делото от **ОТВЕТНИКА е постъпил** отговор на исковата молба, чрез назначения особен представител по делото. Оспорва исковете по основание и размер. Сочи, че часовете за престой и точните дати се установявали и заплащали непосредствено преди отплаването на кораба от пристанището, а самият ищец сочи в исковата молба, че към датата на подаване на същата, корабът продължавал да е на кей в „Пристанище Варна – запад“. Твърди, че не е ясна методиката на начисляване на кейовите такси, като оспорва сумите като неправилно формирани и произволно изчислени. Твърди в условията на евентуалност, че ответникът не е уведомен за тях. Оспорва, че подпис на капитана на кораба във фактурата липсва, като самата фактура не била доказателство за дължимостта на таксите, които не било ясно за какво конкретно са начислени.

В срока по чл. 372 от ГПК, по делото от **ИЩЕЦА** е постъпила допълнителна искова молба, с която поддържа изведените в исковата молба фактически и правни твърдения, като ги доуточнява. Оспорва възраженията на ответника. Сочи, че към днешна дата корабът е напуснал пристанището, като представя справка, от която било видно, че м/к „Ника Форчън“ бил влязъл в акваторията на пристанище- Варна, съответно бил швартован на пристанище Варна - запад на 06.12.2018г. в 02:40 часа, като напуснал пристанище Варна - запад на 21.06.2022г. в 13:10ч. Именно и по повод на престоя на кораба за периода 20.02.2019г. и до 05.10.2021г. била издадена процесната фактура № 2001128549/05.10.2021г. за сумата от 200 232, 01 лева. Сочи, че размерът на дължимите от ответника пристанищни такси по фактурата били определени, съгласно чл. 5 от Тарифа за пристанищните такси, събирани от Държавно предприятие „Пристанищна инфраструктура“, Одобрена с ПМС № 97 от 3.05.2007 г., обн., ДВ, бр. 38 от 11.05.2007 г. или таксите, събирани от ищеца били нормативно определени по вид размери и начин на начисляване. Цитира разпоредбата на чл. 5 от Тарифата „Ал.1. За престой на кораб на кей в пристанище за обществен транспорт с национално

значение се събира линейна кейова такса в размер 0,10 евро за всеки започнат линеен метър от максималната дължина на кораба, обявена в корабните документи. Ал.2. Таксата по ал. 1 се събира за всеки започнат час престой на кораба от момента на завързването до момента на отвързването му. Ал.3 За кораби, посещаващи пристанище за обществен транспорт с национално значение за снабдяване с гориво, вода, провизии, необходими за техните собствени нужди, за наемане и освобождаване на екипаж, за получаване и доставяне на поща, както и за кораби, извършващи докуване и ремонт, без да извършват товарно-разтоварна дейност, линейната кейова такса по ал. 1 се редуцира с коефициент 0,5." Часовете престой на кораба по процесната фактура съгласно цитираната разпоредба са както следва: от 20.02.2019г.- 10:00 часа до 05.10.2021г.- 24:00 часа, или общо 23 006 часа, или $89 \times 0,10 \text{ евро} \times 23\,006 \times 0,5 = 102376,70 \text{ евро}$, или левовата равностойност на 200 232, 01 лева. Сочи, че падежът на процесната фактура бил 05.10.2021г - датата на нейното издаване, съгласно чл.22 от Тарифата за пристанищните такси, събирани от Държавно предприятие "Пристанищна инфраструктура", според който „дължимите пристанищни такси се заплащат в евро или в левовата равностойност по централния курс на Българската народна банка в деня на издаване на фактурата." Отделно и фактурата била връчена на 11.10.2021г. срещу подпис на лицето, изпълняващо длъжността капитан на моторен кораб „Ника форчън". Излага, че съгласно чл. 114 от ЗДДС, вр. Чл.6 от ЗСч подписът и печатът върху фактурата не са задължителни реквизити, поради което и липсата им не било основание да се приеме, че не бил налице годеен счетоводен документ, материализиращ доставката, съответно основание за дължимост на плащането по материализираната в него доставка. Пояснява, че Националният център за електронен документооборот на морския транспорт изпълнява функциите на „морски портал" по смисъла на Директива 2010/65/ЕС. Системата предоставяла индивидуален защитен електронен достъп на регистрираните външни потребители /агенти, оператори, корабособственици/ за откриване на процедури и предоставяне на сведения по наредбата, както и достъп до резолюциите на службите за граничен контрол и информацията за хода на изпълнение по откритите от тях процедури. В тази връзка за м/к „Ника Форчън" била открита процедура за пристигане № 48337 в платформата. Към исковата молба била приложена разпечатка от платформата за откритата процедура за м/к „Ника Форчън", като прилага и

справка от СД Дирекция „Ръководство на корабния трафик- Черно море“, актуална към датата на отплаване на кораба.

В срока по чл. 373, ал. 1 от ГПК, ОТВЕТНИКЪТ не е депозирал отговор на допълнителната искова молба.

В насроченото открито съдебно заседание ищецът се представлява от процесуален представител, който поддържа предявените искове, моли за уважаването им и за присъждане на разноски по представен списък. Назначеният особен представител за ответното дружество не се явява, депозира писмено становище, с което моли за отхвърляне на претенциите.

След съвкупна преценка на доказателствата по делото и съобразявайки становището на страните, съдът приема за установено следното от **фактическа страна:**

Видно от приетите безсрочно свидетелство за регистрация и постоянен сертификат за регистрация, издадени от компетентните органи в Република Палау, както и от сертификата за клас, издаден от международния корабен регистър, процесният моторен кораб „Ника Форчън“ е с ИМО № ***** и е собственост на Ника Форчън Шипинг С.А., с търговска регистрация на собственика в Панама Сити, Панама.

Представени са четири броя фактури, от които се установява следното: по фактура №2001118474 от 26.11.2018г., издадена от ДП Пристанищна инфраструктура, София, със задължено лице Маритим Груп ООД, Варна, относно кораб Ника Форчън, ИМО №*****, плаващ под флага на Палау, собственост на Ника Форчън шипинг, са обективирани задължения в общ размер на 2 814.44 лева, формирани от канална такса, светлинна такса, корабна такса, кейова такса, еко такса и свидетелства за отплаване; по дебитно известие към горепосочената фактура №2001118818 от 04.01.2019г. за сумата 11 750.63 лева е начислена от ДП Пристанищна инфраструктура кейова такса, издадена с получател Маритим Груп ООД относно м/к Ника Форчън, за периода на престой в пристанището от 06.12.18г. до 04.01.2019г.; по фактура №2001119060 от 30.01.19г. за сумата от 11 281.23 лева е начислена кейова такса за периода от 04.01.19г. до 31.01.19г.; по фактура №2001119280 от 18.02.2019г. за сумата от 8 339.66 лева е начислена кейова такса за престой на посочения кораб в пристанищната акватория за периода от 31.01.19г. до 20.02.2019г.; с фактура №2001128549 от 05.10.2021г. за

сумата от 200 232,01 лева е начислена кейова такса за престой на посочения кораб в пристанищната акватория за периода от 20.02.2019г. до 05.10.2021г.

На л. 59 е ангажирано доказателство, че процесната фактура №2001128549 от 05.10.2021г. за сумата от 200 232,01 лева, по която се претендира плащане в настоящото производство е получена от ответното дружество на 11.10.2021г.

На л. 515 от делото е ангажирано удостоверение от СП Дирекция „Ръководство на корабния трафик – Черно море“, от което се установява, че м/к „Ника Форчън“ пристига на рейда на пристанище Варна на 05.12.2018г. в 23: 30ч. местно време. На 06.12.2018г. в 02:40 застáva на кей No 4 в терминал „Варна-запад“ на пристанище Варна. На 16.12.2018г. в 08:30ч. е преместен на кей No 10 в терминал „Варна –запад“ на пристанище Варна. На 16.02.2019г. е преместен на кей No 16 в терминал „Варна –запад“ на пристанище Варна. На 21.06.2022г. в 13: 10ч. отплава от кей No 16 в терминал „Варна –запад“ и в 17:25ч. напуска пристанище Варна.

Допуснато е изготвяне на заключение по СЧЕ, което е изслушано и прието в проведеното осз на 05.02.2024г. Същото не е оспорено от страните и кореспондира с останалия доказателствен материал по делото, поради което и съдът го кредитира. Вещото лице заключава, че процесната фактура №2001128549 от 05.10.2021г. е отразена в счетоводството на ищеца като вземане от клиент и приход в размер на 102 377 евро с легова равностойност 200 232,01 лв. Вещото лице изчислява, че размерът на таксите по фактурата е правилно определен, съобразно чл. 5 от Тарифа за пристанищните такси, събирани от ДП „Пристанищна инфраструктура“. В счетоводството на ищеца не е отразено плащане по посочената фактура.

Въз основа на изложената фактическа обстановка и съобразявайки становището на страните, съдът достигна до следните **правни изводи**:

За успешното провеждане на предявения иск, в тежест на ищеца е да установи в условията на пълно и главно доказване, че е материалноправно легитимирано лице да получи процесното вземане; времето на престой на процесния кораб, именно, в това пристанище; уведомяването на корабособственика за дължимите пристанищни кейови такси, както и размера на вземането за целия период /вкл. за единичния размер/ и настъпването на изискуемостта на същото. В тежест на ответника, съдът е възложил да

докаже своите правоизключващи възражения, а именно, че не е настъпил падежа на задължението и същото не е изискуемо.

Законът за морските пространства, вътрешните водни пътища и пристанищата на Република България в своята разпоредба на чл. 103в / действащите ѝ редакции към процесния период/ предвижда, че за посещаващите пристанище за обществен транспорт кораби, се заплащат пристанищни такси за ползването на пристанищната инфраструктура, сред които са и кейовите такси. Изрично се предвижда, че таксите се определят по размер и се събират от: 1. Държавно предприятие „Пристанищна инфраструктура“ - за пристанищата за обществен транспорт по чл. 106а и за пристанищата за обществен транспорт - държавна собственост; 2. собствениците на територията и пристанищната инфраструктура на пристанища за обществен транспорт, извън тези по т. 1. Пристанищните такси по ал. 1 се дължат: 1. преди отплаването - за корабите, посетили пристанищата за обществен транспорт; 2. периодически - за корабите, които оперират в пристанищата за обществен транспорт.

Установява се, че процесният кораб „Ника Форчън“ е престоял на кейовите места, както е посочено в удостоверението от СП Дирекция „Ръководство на корабния трафик – Черно море“ в процесния период, за което дължи и заплащането на посочената в чл. 103в от ЗМПВВППРБ кейова такса. Касае се за пристанище по чл. 106а от ЗМПВВППРБ, поради което и именно ДП „Пристанищна инфраструктура“ е материалноправно легитимирано лице да получи плащането по дължимите от ответника кейови такси. Стойността на таксите следва да се определят съобразно чл. 5 от Тарифата за пристанищните такси, събирани от ДП „Пристанищна инфраструктура“. Изрично в ал.1 е посочено, че за престой на кораб на кей в пристанище за обществен транспорт с национално значение се събира линейна кейова такса в размер 0,10 евро за всеки започнат линеен метър от максималната дължина на кораба, обявена в корабните документи, като таксата се събира за всеки започнат час престой на кораба от момента на завързването до момента на отвързването му. За кораби, посещаващи пристанище за обществен транспорт с национално значение за снабдяване с гориво, вода, провизии, необходими за техните собствени нужди, за наемане и освобождаване на екипаж, за получаване и доставяне на поща, както и за кораби, извършващи докуване и ремонт, без да извършват товарно-разтоварна

дейност, линейната кейова такса се редуцира с коефициент 0,5. Редукцията е приложима и приложена по отношение на процесната такса. Предвид изчисленията на съда, които съвпадат и с изчисленията на вещото лице, дължима в този случай е именно сумата от 102 376,70 евро или тяхната равностойност в лева – 200 232, 01 лв.

С оглед на всичко гореизложено и претенцията на ищеца се явява основателна по отношение на размера на главницата по процесната фактура. Недоказани останаха възраженията на ответника, че методиката на изчисление не била ясна. Методиката е установена с Тарифата, към която ЗМПВВППРБ препраща и изчисленията съответстват на ангажираните доказателства – по отношение на часовете престой и дължината на кораба, които са изходни величини за изчисленията.

По отношение на претенцията за присъждане на законна лихва за забава следва да се съобрази следното:

Съгласно чл.22 от Тарифата за пристанищните такси, събрани от ДП "Пристанищна инфраструктура", същите се дължат в евро или легова равностойност по курса на БНБ в деня на издаване на фактурата, а съгласно чл.20 от същата Тарифа /който преповтаря и предвиденото в чл.103в от ЗМПВВППРБ/, таксите се заплащат преди отплаването на кораба от пристанището. Липсва друга изрична нормативна уредба за настъпване на изискуемостта на конкретното задължение, установено в чл.103в от ЗМПВВППРБ/, както и не е налице между страните някаква допълнителна договорка, която да определи настъпване на изискуемостта на задължението, поради което и настоящия състав счита, че тя настъпва от поканата, т.е. от момента, в който ответното дружество е узнало за дължимостта на начислените му такси по фактурата. Не се установява ответното дружество да е било уведомено преди подаване на исковата молба в съда, а се представят доказателства, че фактурата и покана за плащане са получени от ответника на 11.10.2021г., т.е. след завеждане на исковата молба в съда. В този смисъл и ответникът е изпаднал в забава именно след 11.10.2021г., като претенцията му за присъждане на законна лихва преди тази дата е неоснователна.

По разноските:

С оглед на изхода на спора, на ищеца се дължат сторените от него разноси, за което е представил списък по реда на чл. 80 от ГПК и надлежни

доказателства за заплащането на претендираните суми. Общо дължими са 14 693,93 лв., от които 8009,28 лв. – заплатена държавна такса, 350 лв. – възнаграждение за вещо лице, 5 лв. – такса за издаване на обезпечителна заповед и 6329,65 лв. – заплатен депозит за особен представител.

По изложените съображения, съдът

РЕШИ:

ОСЪЖДА „Ника Форчън Шипинг“ С.А. /Nika Fortune Shipping S.A./, рег. в Република Панама, рег.№155621619, със седалище и адрес на управление в Република Панама, гр.Панама, Глоубъл плаза тауър, Кале 50, етаж 20, ап.Д и ап.Е, представлявано от А.Д., **ДА ЗАПЛАТИ** на Държавно предприятие „Пристанищна Инфраструктура“, ЕИК 130316140, седалище и адрес на управление: гр. София, ул. „Шипченски проход“ 69, представлявано от генералния директор – Д.Г.Я., действащ чрез директора на клон ТП „Пристанище – Варна“ – Д.Р.Н., сумата от **200 232,01лв. /двеста хиляди двеста тридесет и два лева и една стотинка/**, представляващи дължими пристанищни кейови такси за кораба м/к НИКА ФОРЧЪН, собственост на ответника, за периода от 22.02.2019г. до 05.10.2021г., за което е издадена фактура No 2001128549 / 05.10.2021г., ведно със законната лихва за забава върху посочената главница, считано от 12.10.2021г. до окончателното заплащане на задължението, **на основание чл.79 ЗЗД вр. чл.103в ЗМПВВППРБ и чл.86 ЗЗД**, като **ОТХВЪРЛЯ** претенцията за присъждане на законна лихва за забава върху главницата за периода от датата на подаване на исковата молба в съда – 06.10.2021г. до 11.10.2021г. / датата на поканата/, **като неоснователна.**

ОСЪЖДА „Ника Форчън Шипинг“ С.А. /Nika Fortune Shipping S.A./, рег. в Република Панама, рег.№155621619, със седалище и адрес на управление в Република Панама, гр.Панама, Глоубъл плаза тауър, Кале 50, етаж 20, ап.Д и ап.Е, представлявано от А.Д., **ДА ЗАПЛАТИ** на Държавно предприятие „Пристанищна Инфраструктура“, ЕИК 130316140, седалище и адрес на управление: гр. София, ул. „Шипченски проход“ 69, представлявано от генералния директор – Д.Г.Я., действащ чрез директора на клон ТП „Пристанище – Варна“ – Д.Р.Н., общо сумата от **14 693,93 лв./ четиринадесет хиляди шестстотин деветдесет и три лева и деветдесет и**

три стотинки/, представляваща сторените от ищеца разноси в производството, **на основание чл. 78, ал. 1 от ГПК.**

Решението подлежи на въззивно обжалване пред Апелативен съд - Варна в двуседмичен срок от съобщаването му на страните.

Съдия при Окръжен съд – Варна: _____